

De 10 begrotingsvoorstellen van D66 voor 2015

Op de begroting van veiligheid en justitie wordt ruim 1 miljard euro bezuinigd. Die bezuinigingen gaan ten koste van de toegang tot het recht, genoegdoening van slachtoffers en de kwaliteit van rechtspraak. Justitiële organisaties komen onder toenemende druk te staan en lopen spitroeden om nog kwaliteit te kunnen leveren ten dienste van de rechtsstaat.

D66 vindt dat andere keuzes kunnen en moeten worden gemaakt binnen de begroting voor 2015 van veiligheid en justitie. De toegang tot het recht, de kwaliteit van rechtspraak, de justitie-keten en een snelle, effectieve en zorgvuldige rechtsgang zijn fundamentele onderdelen van onze rechtsstaat die bijdragen aan onze veiligheid.

D66 stelt voor:

Tabel - 2015

	Voorstellen	Intensivering	Opbrengst
1.	Innovatie in de strafrechterketen	10 mln	-
2.	Schrappen verhoging griffierechten	38 mln	-
3.	Schrappen bezuiniging rechtsbijstand	31,5 mln	-
4.	Intensivering Openbaar ministerie	15 mln	-
5.	Kostendekkende financiering rechtspraak	20 mln	-
6.	Bestrijding kinderseksstoerisme	3,8 mln	-
7.	Onderzoek schadevergoedingen ontrecte cel	0,2 mln	
8.	Aanstelling Nationale Fraude Commissaris	1 mln	Return on investment
9.	Decriminalisering softdrugs	-	200 mln
10.	Veiligheidsdomein terug naar BZK	-	-

Toelichting

1. Innovatie in de strafrechtketen bevorderen

De kwaliteit en slagkracht van de strafrechtketen staat door de bezuinigingen onder druk. Om het werk bij politie en openbaar ministerie effectiever en efficiënter in te kunnen richten moeten technologische en innovatieve mogelijkheden beter worden benut.

D66 vindt dat de ruimte voor innovatieontwikkeling en toepassing ter ondersteuning van de strafrechtketen, moet worden vergroot.

Voorstel: een intensivering van 10 miljoen euro van het budget voor innovatie.

2. Schrappen verhoging griffierechten

De hoogte van griffierechten is van invloed op de toegang die burgers, overheden en bedrijven hebben tot het recht. Uit de reeds doorgevoerde verhoging van (...) blijkt dat een verhoging van de griffierechten burgers en het midden- en kleinbedrijf weerhoudt om kleine vorderingen en zaken aan te brengen bij de rechter. Dat is een onwenselijk effect. Bovendien zien we in het prognoses een lagere instroom van civiele zaken waardoor de kosten rees minder hoog oplopen voor de staat. Een verdere verhoging van de griffierechten zou te zeer ten koste gaan van de toegang tot het recht, zeker indien dit in combinatie gebeurt met een bezuiniging op de rechtsbijstand.

D66 vindt dat sprake kan zijn van financieel ontmoedigingsbeleid voor burgers en bedrijven om hun recht te halen. De toegang tot de rechter moet voor iedereen gewaarborgd zijn en blijven.

Voorstel: geen verdere verhoging van de griffierechten.

3. Schrappen bezuiniging rechtsbijstand

Een goed en toegankelijk rechtsbestel is een fundamenteel onderdeel van onze rechtsstaat. Het stelsel van rechtsbijstand wordt vernieuwd en tegelijkertijd wordt de toegang tot het recht voor de minder draagkrachtige rechtszoekende onmogelijk gemaakt. De bezuiniging van 85,1 miljoen op rechtsbijstand grijpt te ver in op de toegang van het recht. Zeker in combinatie met een verhoging van de griffierechten. Deze bezuiniging komt bovenop een bezuiniging van 100 miljoen door Balkende IV en Rutte I. Deze bezuinigingen zijn nog niet volledig gerealiseerd.

D66 vindt dat de toegang tot het recht voor iedereen gewaarborgd moet zijn en minder draagkrachtige rechtszoekende niet van de rechter afgesloten mogen raken wegens bezuinigingen of door stelselvernieuwingen. In 2015 wordt 31,5 miljoen euro bezuinigd en vanaf 2016 volgen wetsvoorstellen die bovendien tot fundamentele wijzigingen leiden. D66 vindt dat moet worden afgezien van de bezuiniging en de voorgestelde wijzigingen.

Voorstel: schrappen van de bezuiniging op rechtsbijstand.

4. Intensivering Openbaar Ministerie

De bezuinigingen op het openbaar ministerie lopen op tot een kwart van het totale budget per 2017. Een dermate grote bezuiniging gaat ten koste van de kwaliteit en de slagkracht van het openbaar ministerie, leidt tot grotere weekvoorraden en brengt doorlooptijden in gevaar, leidt tot meer plankzaken en uiteindelijk tot onvoldoende genoegdoening voor slachtoffers.

D66 vindt dat de bezuiniging op het Openbaar Ministerie verder moet worden gematigd door een extra intensivering. Deze middelen dienen voor het vergroten van de slagkracht van het openbaar ministerie, in het bijzonder voor het terugdringen van de doorlooptijden en het tegengaan van plankzaken.

Voorstel: een intensivering van het budget voor het openbaar ministerie van jaarlijks 15 miljoen euro.

5. Kostendekkende financiering rechtspraak

De financiering van de rechtspraak dient in verhouding te staan tot de verwachte hoeveelheid zaken. Afwijken van de vastgestelde productieprognoses en minder financieren dan de verwachte zaaksproductie leidt tot een te hoge druk op de kwaliteit, de doorlooptijden en werklust in de rechtspraak en brengt ook de voorspoedige uitrol van het digitaliseringsprogramma KEI in gevaar. De rechtspraak start in 2015, net als in voorgaande twee jaar, met een financieringstekort van 20 mln euro.

D66 vindt dat de productiefinanciering van de rechtspraak in 2015 kostendekkend dient te zijn zodat de rechtspraak met een positieve balans kan starten.

Voorstel: een intensivering van het rechtspraak budget met 20 miljoen euro.

6. Bestrijding kinderekstoerisme

De verantwoordelijkheid om kinderekstoerisme als grensoverschrijdende misdaad aan te pakken houdt niet op bij de Nederlandse grens. Ook kinderen in het buitenland dienen beschermd te worden tegen kinderekstoerisme vanuit Nederland.

D66 vindt dat de bestrijding van kindermisbruik in alle vormen een topprioriteit moet zijn. De samenwerking tussen Interpol, de nationale politie en verschillende NGO's op het gebied van kinderekstoerisme heeft daartoe versterking.

Voorstel: versterking van de internationale samenwerking in de strijd tegen kinderekstoerisme met 3,8 miljoen.

7. Onderzoek schadevergoedingen onterechte cel

In 2013 ging in totaal bijna 25 miljoen euro naar schadevergoedingen waarvan 11,1 miljoen schadevergoeding wegens onterechte voorlopige hechtenis. Dat bedrag is in tien jaar tijd meer dan verdubbeld. Ook het aantal schadevergoedingen voor onterechte voorlopige hechtenis is in 10 jaar verdrievoudigd tot bijna 5000. Het OM constateert dat de toename van het aantal schadevergoedingen wegens onterechte detentie wordt veroorzaakt doordat verdachten vaker in verzekering zijn gesteld, zonder dat dit naderhand leidt tot een vrijheidsbenemende straf. Het laatste onderzoek naar dit probleem stamt uit 2008. Sindsdien hebben drie Kabinetten

nieuw beleid en wetgeving uitgerold die het effect hebben versterkt en niet verminderd.

D66 vindt de sterke toename onterecht cel onacceptabel en niet passend in de rechtsstaat. Onderzoek is nodig naar de oorzaken van de toename waarbij wordt vastgesteld waardoor het onrechtmatig overheidsoptreden wordt versterkt en welke wetgeving dan wel beleid aangepast dient te worden om de hoeveelheid schadevergoedingen terug te brengen.

Voorstel: onderzoek naar de oorzaken van de sterke toename van het aantal schadevergoedingen wegens onterechte cel.

8. Aanstellen Nationale Fraude Commissaris

De aanpak van fraude is in Nederland te zeer verkokert. Informatie en afstemming vindt te weinig plaats. De fraudegevoeligheid van wetgeving wordt te weinig onderkend. Maatregelen zijn vooral gericht op burgers en bemoeilijken procedures.

D66 vindt dat ontkokering nodig is in de aanpak van fraude, betere afstemming en uitwisseling tussen diensten dient plaats te vinden en de overheid vooral ook naar eigen wetgeving dient te kijken voor het wegnemen van fraudegevoeligheid.

Voorstel: de aanstelling van een Nationale Fraude Commissaris met gezag en doorzettingmacht voor de aanpak van fraude.

9. Decriminalisering softdrugs

Het softdrugsbeleid van het kabinet is niet alleen ineffectief, het werkt ook nog averechts. Het lokt crimineel gedrag uit en brengt meer (gezondheids)risico's voor consumenten, voornamelijk jongeren, met zich mee door het vermengen van hard- en softdrugsmarkten.

D66 wil een einde aan dit ineffectieve en averechtse beleid. Door het decriminaliseren van softdrugs kunnen crimineel gedrag en gezondheidsrisico's beter worden aangepakt. Het heffen van accijnzen verkleint het begrotingstekort met 300 miljoen en daarnaast levert het een besparing op van 200 miljoen euro op criminaliteitsbestrijding door politie en justitie.

Voorstel: decriminaliseren van softdrugs. D66 komt in 2015 met een initiatiefwetsvoorstel om dit te realiseren.

10. Veiligheidsdomein naar BZK

Door de concentratie van het veiligheidsdomein in het justitiedepartement is een ongezonde balans ontstaan. Niet alleen lijkt justitie ondergeschikt aan veiligheid in plaats van andersom, bovendien is sprake van een machtsconcentratie over het gehele justitiële en veiligheidsdomein in één hand. D66 vindt deze machtsconcentratie ongezond en het schaadt de positie van het lokale gezag in het veiligheids- en openbare orde domein.

Voorstel: een scheiding van de macht door het veiligheidsdomein terug te brengen naar het moederdepartement Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties.